

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság dr. Kovács Elvira ügyvéd által képviselt ... Zrt. felperesnek ... jogtanácsos által képviselt Országos Rendőr-főkapitányság (Budapest) alperes ellen közlekedési szabályszegés miatt bírságot megállapító határozat felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

A bíróság az alperes 2009. március 20-án kelt, 21000-172/10966/6/2008. objf sz. határozatát - a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság 2008. november 27-én kelt, 21000-172-10966/2008. ált. sz. I. fokú határozatára kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az I. fokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.500.- Ft (tizenkettőezer-ötszáz forint) perköltséget.

A feljegyzett kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A bíróság a perben a kereset, az alperes ellenkérelme és a csatolt közigazgatási iratok, valamint az egyéb peradatok alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A Vas Megyei Rendőr-főkapitányság a 2008. november 27-én kelt, 21.000-172-10966/2008. ált. sz. határozatával a felperest 30.000.- Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte, mert 2008. október 14-én helyszíni sebességmérés alapján megállapította, hogy az üzemeltetése alatt álló ... frsz-ú járművel ... belterületén a vasúti átjáróban a megengedett 30 km/ó sebességgel szemben 45 km/ó sebességgel közlekedtek.

Az indokolás szerint a Kresz 39. § /1/ bekezdés megsértése miatt, az 1988. évi I. törvény (Kkt) 21. §-a alkalmazásával került sor bírság kiszabására, melynek mértékét a 410/2007 /XII.29./ Korm. rendelet alapján határozta meg. A rendelkező részben egyidejűleg tájékoztatott a Kkt. 21/A. § szerint a kimentés lehetőségéről.

A felperes a fellebbezésében a Kkt. 21. § /3/ bekezdésben előírt 60 nap túllépése miatt a határozat hatályon kívül helyezését és a bírság törlését kérte.

A II. fokon eljáró Országos Rendőr-főkapitányság a 2009. március 20-án kelt, 21.000-172/10966/6/2008. objf. sz. határozatával az I. fokú határozatot helybenhagyta.

Az indokolásában a Ket. 33. § /1/ bekezdésére és a Ket. Szakértői Bizottság 6. sz. állásfoglalására figyelemmel megállapította, hogy az I. fokú szerv egy alkalommal eljárási szabályt sértett, mert az elkövetés és a határozat közzlése érdekében tett intézkedés között 107 nap telt el, de ez a döntés érdemére nem hatott ki. A rendelkezésre álló fénykép és egyéb eljárási iratok igazolják a szabályszegést, melyet a felperes sem vitatott, ezért vele szemben a közigazgatási szankció alkalmazásának helye volt.

A felperes a törvényes határidőn belül előterjesztett kereseti kérelmében - jogszabálysértés miatt - a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes perköltségben marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy az 1988. évi I. törvény 21. § /3/ bekezdés alapján a hatóság 60 nap belül szabhatja ki a bírságot. Ezt a határidőt túllépte és a Ket. 33. § /7/ bekezdésben biztosított hosszabbításról sem rendelkezett, ezért a határozata jogszabálysértő.

Az alperes eljárása sérti a 2004. évi CXL. törvény (Ket) 1. és 4. §-ai szerinti garanciális alapjogokat is, amely a hatóság számára is előírja a jogszabályok betartását, valamint a szakszerűség, egyszerűség és az ügyféllel közreműködés követelményét fogalmazza meg. Ennek alapján nem értelmezheti az alperes a határidő betartására vonatkozó kötelezettségét akként, hogy az ügy érdemére ki nem ható eljárási jogszabálysértés történt.

Utalt arra, hogy a fellebbezéssel elesett attól a lehetőségtől, hogy a Kkt. 21/A. §-ában meghatározott okiratot a hatóságnak megküldhesse.

Az ellenkérelem ismeretében a fentieket a 3. sz. beadványában azzal egészítette ki, hogy az időközben hozott, 60/2009. /V.28./ Alkotmánybírósági határozat a Ket. garanciális szabályainak alkalmazását mondta ki a közigazgatási bírsággal kapcsolatos eljárásra és ennek okán a Kkt. 21/A. § /5/ bekezdését a határozat kihirdetése napjával megsemmisítette. Ebből pedig következik, hogy az alperes döntése az Alkotmány, a Kkt. és a Ket rendelkezéseit súlyosan sérti, ami a határozat hatályon kívül helyezését megalapozza.

Másrészt a Ket. 78. § /6/ bekezdése és a törvény indokolása alapján egyedül az a jogértelmezés fogadható el, hogy a határozat meghozatalának időpontja a szabályszerű közzléshez, illetve az ennek érdekében tett intézkedéshez kapcsolódik, ezért az alperesnek a Kkt. szerinti 60 napon túl a határozat meghozatalára nincs lehetősége.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Előadta, hogy a Ket. 33. § /1/ és a Kkt. 21. § /3/ bekezdések az ügyintézési határidőt egyaránt az érdemi határozat meghozatalához kötődően állapítják meg és a határidő túllépésének jogkövetkezményeit a Ket. 20. és 33. §-ai tartalmazzák. Az ügyintézési határidőnek a közigazgatási szerv működése szempontjából van szerepe, míg „kifelé”, az ügyfelek irányában az anyagi jogszabályokban megfogalmazott, elévülési jellegű határidő bírhat jelentőséggel. A konkrét esetben a jogszabály ilyen határidőt nem állapított meg, ezért a felperes nem mentesülhet az anyagi jogkövetkezmények alól. Ezt alátámasztja, hogy a szabályszegés tényét a közigazgatási eljárás során, és a keresetében sem vitatta.

A felperes kereseti kérelme megalapozott az alábbiak szerint:

A Közúti közlekedésről szóló, mód. 1988. évi I. törvény - továbbiakban: Kkt.- 21.§ /1/ bekezdés a./ és b./ pontjai alapján a gépjármű üzemeltetője, illetve a 21/A. § /2/ bekezdés szerinti feltételekkel

a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy a megengedett legnagyobb sebességre és a vasúti átjárón áthaladásra vonatkozó előírások az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel betartásra kerüljenek.

Ugyanezen § /2/ bekezdés kimondja, hogy az előírások megszegése esetén az üzembentartóval, illetve a használóval szemben 30.000.- Ft-tól 300.000.- Ft-ig terjedő közigazgatási bírság szabható ki, melynek konkrét összegét Kormányrendelet határozza meg.

A Kkt. 21. § /3/ bekezdés úgy rendelkezik, hogy a bírságot a hatóság az előírás megszegését követő 60 napon belül szabja ki. A határozat meghozatala történhet informatikai eszközzel, automatizált módon. Automatizált egyedi döntésen a kiadmányozásra jogosult aláírása és a hatóság bélyegzőlenyomata is informatikai eszközzel rögzíthető, ha az aláírás és a bélyegzőlenyomat hitelességét a hatáskör gyakorlója egyedi döntésével hitelesítette.

A közigazgatási bírsággal kapcsolatos eljárásra is irányadóak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. - Ket. - rendelkezései, melyet alátámaszt az Alkotmánybíróság 60/2009. /V.28./ sz. határozata.

A határozat a Magyar Közlöny 2009. május 28-i számában került közzétételre.

A Ket. 33. § /1/ bekezdés az ügyintézési határidőt 30 napban határozta meg, és úgy rendelkezik, hogy ennél rövidebb határidőt bármely jogszabály, hosszabbat pedig törvény vagy kormányrendelet állapíthat meg.

A Kkt. 21. § /3/ bekezdés az általános 30 napnál hosszabb, 60 nap ügyintézési határidőt határoz meg, amelyen belül a hatóság a bírságot kiszabhatja.

A Ket. 78. § és a törvény indokolása, valamint a Ket Szakértői Bizottság 6. sz. állásfoglalása alapján osztja a bíróság a felperesi álláspontot, hogy az ügyintézési határidő megtartása szempontjából nem a határozat keltének, hanem a szabályszerű kézbesítésének, illetve az ennek érdekében tett intézkedés időpontjának van jelentősége.

Kétségtelen, hogy az alperes ennek figyelembevételével a Kkt-ben meghatározott ügyintézési határidőt túllépte, vagyis eljárási szabályt segett, de - jogszabály kifejezett rendelkezése hiányában - a mulasztása nem járhat a felperes mentesülésével, vagyis a határidő nem anyagi jellegű, nem jogvesztő határidő.

E körben utal a bíróság arra, hogy a Kkt 21/B. § /1/ bekezdés a közlekedési szabályszegés alapján lehetséges közigazgatási és szabálysértési eljárást párhuzamba állítja, de egyúttal el is határolja és kizárja az átfedést, amikor úgy rendelkezik, hogy a szabálysértési eljárásban pénzbírság kiszabására nem kerülhet sor azzal szemben, akit közigazgatási bírsággal sújtottak a Kkt. 21. § /1/ és 21/A. § /2/ bekezdések alkalmazásával.

A szabálysértési eljárásban az 1999. évi LXIX. törvény (Sztv) 82. § /4/ bekezdés az ügyintézési határidőt, míg a 11. § /1/-/2/ bekezdések az elévülési határidőt határozzák meg olyan módon, hogy az elkövetéstől 6 hónap elteltével nincs helye felelősségre vonásnak.

A Kkt-ben adott szabályozás ezzel szemben nem tér ki az elévülési határidőre, ezért legfeljebb analóg módon, következtetéssel lehetne arra jutni, hogy a Kkt. 21. § /3/ bekezdés egyúttal anyagi jellegű határidő is.

A Ket. 1.§ /1/-/2/, valamint 4. § /1/ bekezdések a közigazgatási eljárás alapelveként írják elő a hatóság számára a jogszabályok megtartásának és másokkal megtartatásának kötelezettségét, az ügyféllel együttműködést és a szakszerűség, egyszerűség követelményét.

A hivatkozott AB határozat 2.5.2. pontja szerint az Alkotmánybíróság kifejezetten azt vizsgálta, hogy a közigazgatási bírság kiszabásával kapcsolatos eljárás megfelel-e a Ket. garanciális szabályainak és e körben az eljárás megindításáról értesítés tekintetében tett megállapítást és a Kkt. 21/A. § /5/ bekezdésének megsemmisítéséről döntött.

Ebből pedig az következik, ha a felperes által hivatkozott alapelvek sérültek az ügyintézési határidő túllépésével, de ez önmagában az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként nem értékelhető.

Az Alkotmánybírósági határozat 2.5.3. pontja rögzíti, hogy a Ket. általános szabályai alapján a hatóságnak az ügyfelet az eljárás megindulásáról értesíteni is kellene, azonban a Kkt. 21/A. § /5/ bekezdése alapján az ügyfél - a Ket-től eltérően, de erre vonatkozó felhatalmazás nélkül - csak a közigazgatási bírságot kiszabó határozat kézhezvételével értesül az eljárás megindulásáról. A felelősségi vélelem alóli mentesülés lehetősége kifejezetten igényli - legalább ebben az egy elemben - a tényállás előzetes tisztázását. Ezen túlmenően nem felel meg a szabályozás annak sem, hogy a döntés valóságos, azaz felderített tényálláson alapuljon. E tényből következik, hogy az egyszerűsített eljárási rendben a hatóság nem képes eleget tenni a Ket. 1. § /2/ bekezdésben foglalt ügyféllel való együttműködési, valamint a Ket. 50. §-ában foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének sem. A felelősségi vélelem utólagos (az alap-közigazgatási eljáráson kívül) megdöntésének a lehetősége fogalmilag zárja ki azt, hogy a hatóság a tényállás tisztázási kötelezettségének, valamint a tisztességes eljáráshoz való jognak, mint alapvető követelménynek maradéktalanul eleget tudjon tenni.

A támadott jogszabályok által felhatalmazás nélkül kialakított eljárás tehát nem felel meg az Európa Tanácsi elvárásoknak és a Ket előírásainak sem.

Az I. fokú határozat idején még hatályos Kkt. 21/A. § /5/ bekezdés értelmében, az üzembentartó az /1/-/2/ bekezdés szerinti igazolást a közigazgatási bírságot kiszabó határozat kézbesítését követő 8 munkanapon belül küldheti meg a hatóságnak. A /2/ bekezdés szerinti nyilatkozat a gépjármű használatra történő átvételeit a nyilatkozat keltét megelőző, a /4/ bekezdés a./ pontja szerint megjelölt időszakra is igazolhatja.

A felperes a késedelmesen megküldött határozatból értesült az eljárásról, ezért az alapeljárásban nem volt lehetősége az igazolás benyújtására és az eljárási jogaival nem élhetett.

A hivatkozott Alkotmánybírósági határozat egyértelmű abban a kérdésben, hogy a felelősségi vélelem utólagos megdöntésének a lehetősége fogalmilag zárja ki azt, hogy a hatóság tényállás tisztázási kötelezettségének, valamint a tisztességes eljáráshoz való jognak, mint alapvető követelménynek maradéktalanul eleget tudjon tenni.

Ez pedig azt eredményezi, hogy a felperes felelősségének megállapíthatóságára kiható olyan alapvető eljárásjogi jogszabálysértés történt az I. fokú eljárásban, amely az ügy érdemére kihatott.

A kifejtettek szerint a bíróság olyan lényeges eljárási jogszabálysértést állapított meg, ami a határozat hatályon kívül helyezését megalapozza, ezért a Polgári perrendtartásról szóló, többsz.

mód. 1952. évi III. tv. (Pp.) 339.§ alapján az alperes határozatát - az I. fokú határozatra kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az I. fokú szervet új eljárásra és újabb határozat hozatalára kötelezte.

A megismételt eljárásban a felperest a Ket. 29. § /5/ bekezdés szerinti tartalommal az eljárás megindításáról értesíteni kell.

A felperes számára biztosítani kell az eljárás során az iratokba betekintés, nyilatkozattétel, bizonyítékok benyújtásának, illetve bizonyítási indítvány előterjesztésének a lehetőségét és az ilyen módon kiegészített tényállás alapján kell a határozatot ismételten meghozni.

A Pp. 78. § /1/ bekezdése értelmében, a pernyertes fél költségeinek a megfizetésére a pervesztes felet kell kötelezni.

A hivatkozott rendelkezés alapján a bíróság az alperest kötelezte a pernyertes felperest képviselő ügyvéd részére a mód. 32/2003. /VIII.22./ IM. r. alkalmazásával 10.000.- Ft + 2.500.-Ft Áfa (25 %) összegben megállapított munkadíj megfizetésére.

A feljegyzett illeték az alperes illetékmentessége folytán, a mód. 6/1986. /VI.26./ IM. r. 14. §-a alapján az Állam terhén marad.

Az ítélet ellen a Pp. 340.§ /1/ bekezdésre tekintettel nincs helye fellebbezésnek.

Győr, 2009. november 10. napján

Szabóné dr. Kiszelik Edit
bíró